



Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince arz ederim. Saygılarımla. **15.05.2025**

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

Ülkemizde yumurta üretiminin büyük bir bölümü endüstriyel kafes sistemleriyle gerçekleştirilmektedir. **Bu sistemlerde tavuklar, dosya kâğıdı büyüklüğünde alanlarda, yere basmadan, kanatlarını dahi tam olarak açamayacak şekilde yaşamak zorunda bırakılmaktadır.** Hayvan refahı açısından ciddi sorunlar doğuran bu uygulamalar, bilimsel araştırmalarla da belgelenmiş ve birçok ülkede yasaklanmış veya kademeli olarak terk edilmiştir.

Kafes sistemleri, yalnızca fiziki alan kısıtlamalarıyla sınırlı kalmamakta; tavukların sosyal davranışlarını sergileyememesi, sürekli stres altında bulunması ve hastalık risklerinin artması gibi birçok olumsuz sonucu da beraberinde getirmektedir. **Aynı zamanda, erkek civcivlerin ekonomik değeri olmadığı gerekçesiyle doğumdan hemen sonra gazla boğulma veya kıyma makineleri yoluyla canlı canlı imha edilmesi uygulaması, hem etik hem de vicdani açıdan toplumun büyük bir kesiminde rahatsızlık uyandırmaktadır.**

Dünya genelinde artan hayvan refahı bilinciyle birlikte; Avrupa Birliği başta olmak üzere birçok ülke, bu sistemlerden vazgeçerek alternatif (kafessiz, serbest gezen, organik) üretim modellerine geçmektedir. Tüketiciler de bilinçlenmekte ve hayvan dostu üretilere yönelmektedir. Türkiye'nin bu yöndeki gelişmelere kayıtsız kalması, uluslararası rekabet gücünü ve etik sorumluluğunu zedeleme riski taşımaktadır.

Bu çerçevede aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyu açısından büyük önem taşımaktadır!

Bu bağlamda;

1. Türkiye’de halihazırda faaliyette bulunan kafesli yumurta üretim tesisi sayısı kaçtır? Bu tesislerde yıllık ortalama kaç tavuk kafes sisteminde tutulmaktadır?
2. Bakanlığınızın hayvan refahı çerçevesinde kafes sistemlerine yönelik yaptığı denetimlerde tespit edilen ihlaller nelerdir? Bu sistemlerin bilimsel olarak tavuklarda neden olduğu sağlık ve davranış sorunları hakkında Bakanlığınızın elinde veri mevcut mudur?
3. Erkek civcivlerin doğum sonrası ekonomik fayda sağlamadığı gerekçesiyle canlı olarak imha edilmesi uygulaması hakkında Bakanlığınızın bilgisi ve tutumu nedir? Bu uygulamanın denetimi veya sınırlandırılmasına dair bir düzenleme çalışmanız var mıdır?
4. Avrupa Birliği başta olmak üzere birçok ülkenin kafesli sistemleri yasaklama veya terk etme yoluna gittiği göz önüne alındığında, Türkiye’nin bu konuda bir takvim oluşturması düşünülmekte midir?
5. Kafessiz, serbest gezen veya organik üretim yapan işletmelere Bakanlığınızca verilen destek ve teşvik mekanizmaları nelerdir? Bu sistemlerin yaygınlaştırılması adına yeni bir program planlanmakta mıdır?
6. Tüketicilerin hayvan refahı yüksek ürünleri ayırt edebilmesini sağlamak amacıyla yumurta etiketleme sisteminde bir geliştirme veya hayvan refahı sertifikasyonu planlanmakta mıdır?
7. Türkiye’nin hayvan refahı mevzuatını uluslararası etik ve ticari standartlara uyumlu hale getirmek amacıyla 2025 yılı ve sonrası için planladığı bir ulusal strateji veya eylem planı bulunmakta mıdır?